

ΤΟΥΡΚΙΑ

(Επιτήδειος Ουδέτερος – Επικίνδυνος Γείτονας)

«Καθόλην την διάρκεια του πολέμου η
τουρκική διπλωματία υπήρξε ένα λαμπρό
επίτευγμα με όλα τα μέτρα εκτός εκείνων
της εντιμότητας και της ηθικής ακεραιότητας.»
(Frank G. Weber)

«Φθονερόν αεί των γειτόνων όμμα»
(αρχαία ελληνική παροιμία)

Σε δεκαεπτά μήνες συμπληρώνονται 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Δύο αιώνες από την Εθνική μας Παλιγγενεσία. Από την εμφάνιση, ουσιαστικά, του σύγχρονου Ελληνικού Κράτους. Από την δρομολόγηση και την ίδρυση της Α' Ελληνικής Δημοκρατίας. Από την εισαγωγή των σελίδων της Ιστορίας της Νεωτέρας Ελλάδος.

Ήδη από την Κυβέρνηση έχει ανακοινωθεί η απόφαση και σχεδιάζεται ο σοβαρός πανηγυρικός εορτασμός του διεθνούς απήχησης γεγονότος. Φαντάζομαι και ελπίζω ότι θα είναι ένας συμβολικός εορτασμός αναλόγου προς το αντικείμενο του εορτασμού σοβαρότητας και καλαισθησίας (σκηνικής, αφηγηματικής, ιστορικής, καλλιτεχνικής ...). Μακριά από φαραωνικά “κιτς” , αναθεωρητικές ιστορικές προσεγγίσεις, “καρναβαλικές” παρουσιάσεις, “φτηνιάρικες” εκδηλώσεις..... Πιστεύω ότι σοβαρά άτομα, Έλληνες με επιστημονική βαθεία γνώση και υπευθυνότητα, θα αναλάβουν το έργο και θα έχουν εξαιρετικά αποτελέσματα.

Βεβαίως τα 200 αυτά χρόνια δεν είναι ούτε το τέλος ούτε ο επίλογος της τρισχιλιετούς ιστορίας των Ελλήνων. Είναι το εν εξελίξει τρέχον Κεφάλαιο. Στην μακραίωνα, πολυκύμαντο και εξόχως περιπετειώδη αυτή ιστορία, η Ελλάς είχε κατά καιρούς πολυποίκιλες σχέσεις (φιλικές ή εχθρικές, με γείτονες και μη) με εξάρσεις και υφέσεις στην εξέλιξή τους, που πάντοτε όμως, κατά κάποιο τρόπο, κατέληγαν σε κάποια εκατέρωθεν αποδεκτή διευθέτηση. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο και με τον εξ ανατολών γείτονά μας, την Τουρκία, η οποία από της εμφανίσεώς της στην παγκόσμια ιστορία μέχρι σήμερα, λειτουργεί ως ασταθής γείτονας και απρόβλεπτος διεθνής ταραξίας. Δίδεται λοιπόν η ευκαιρία για μία σύντομη επισκόπηση της ιστορικής πορείας αυτού του γείτονα, στα πλαίσια και στην έκταση βεβαίως της συγγραφικής δεοντολογίας ενός άρθρου.

Οι Τουρκικές φυλές που κατοικούσαν στις πεδιάδες του Τουρκεστάν της Ασίας, άρχισαν την επέλασή τους προς δυσμάς τον 8ο αι. Τον 10ο και 11ο αι. άρχισαν να διασχίζουν την Περσία ως

Σελτζούκοι Τούρκοι. Το 1070 υπέταξαν το Χαλέπι και επιτέθηκαν στο Ελληνικό Βυζάντιο καταλαμβάνοντας την Αρμενία και ανοίγοντας τον δρόμο προς την Μ. Ασία. Στον Ιερό Πόλεμο του τζιχάντ (1071-1085) κατά των απίστων χριστιανών (ουσιαστικά ανίερο, αφού η θρησκεία λειτουργούσε ως κάλυμμα στην πρωτόγονη δίψα για λαφυραγωγία, οικονομική κυριαρχία και εδαφική κατάκτηση), στην καταστροφική μάχη του Μαντζικέρτ της Αρμενίας (1071) και αργότερα στη μοιραία μάχη του Μυριοκέφαλου στη Λαοδίκεια (1176), οι Τούρκοι διέλυσαν και εξολόθρευσαν τον Βυζαντινό στρατό και κατέλαβαν ιερούς τόπους της χριστιανισμένης. Την περίοδο 1288-1326, υπό την ηγεμονία του σουλτάνου Οσμάν ή Οθμάν, δημιουργείται η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Οι Τούρκοι παίρνουν το όνομα Οσμανλήδες ή Οθωμανοί. Την 29^η Μαΐου 1453 καταλαμβάνουν την Κωνσταντινούπολη. Κορυφαίο ιστορικό γεγονός που σήμανε το τραγικό τέλος της Ελληνικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και την αρχή της 400χρονης δουλείας του γένους των Ελλήνων υπό τον Οθωμανικό ζυγό.

Οι Τούρκοι συνεχίζουν την λαφυραγωγία, τις ληστρικές επιδρομές και κατακτήσεις προς δυσμάς με σκοπό την κατάκτηση των πλουσίων κρατών της Ευρώπης και την επέκταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Επιχειρούν δύο φρικιαστικής βαρβαρότητας, πολιορκίες της Βιέννης (την 27 Σεπ. 1529 από τον σουλτάνο Σουλεϊμάν Α΄ τον Μεγαλοπρεπή και την 14 Ιουλ. 1683 από τον Καρά Μουσταφά Πασά), που ευτυχώς απέτυχαν. Γεγονός κομβικό στην σύνολη (γεωπολιτική, πολιτισμική, πολιτιστική, κοινωνική,) εξέλιξη της Ευρώπης.

Η Επανάσταση της 25ης Μαρτίου, η εξέγερση των Ελλήνων το 1821, ιστορικό γεγονός παγκοσμίου εμβελείας, ασφαλώς ενόχλησε ή προβλημάτισε κάποιους ισχυρούς ζηλωτές των τότε φεουδαρχικών κοινωνιών, όμως είχε ευμενή απήχηση και συγκίνησε την παγκόσμια κοινή γνώμη. Συνέβαλε δε καθοριστικά στην εξασθένηση και την απαρχή της διαλύσεως της Αυτοκρατορίας των Οθωμανών. Οι Έλληνες μετά από σκληρούς αγώνες, θυσίες και ολοκαυτώματα, με την συμφεροντολογική φυσικά, υστερόβουλη βοήθεια των “συμμάχων” Μεγάλων Δυνάμεων, απέκτησαν την ελευθερία τους και δημιούργησαν την Πρώτη Ελληνική Δημοκρατία (1824 - 1835). Οι Οθωμανοί Τούρκοι, συνεχίζοντας την διαλυτική τους πορεία περιορίστηκαν στο σημερινό Τουρκικό Κράτος συνεχίζοντας με την προβληματική τους νοοτροπία, την αστάθεια πολιτικής και την αναξιόπιστη συμπεριφορά τους να προκαλούν την διεθνή κοινότητα ως απρόβλεπτος ταραξίας. Ειδικά με την Ελλάδα οι σχέσεις της ουδέποτε υπήρξαν ειλικρινείς. Πάντα εχθρικές, ύπουλες, και όταν συμμαχικές, υστερόβουλες, λυκοφιλικές.

Ο Α΄Π.Π. (1914–1918) ξέσπασε με αφορμή την δολοφονία του διαδόχου της Αυστρίας Φραγκίσκου Φερδινάνδου και της συζύγου του Σοφίας, κατά την επίσκεψή τους στο Σεράγεβο, από τον νεαρό σπουδαστή Γκαβρίλο Πρίντσιπ. Η πραγματική όμως αιτία του αιματηρού πολέμου των 22 εκ. νεκρών, ήταν η επέκταση και διατήρηση των οικονομικών συμφερόντων των ιμπεριαλιστικών Ευρωπαϊκών Μεγάλων Δυνάμεων εις βάρος της παρακμάζουσας και υπό διάλυση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Γεγονός που έχει καταχωρισθεί στην ιστορία ως “Το Ανατολικό Ζήτημα”. Ο Μεγάλος Πόλεμος λειτούργησε ως καταλύτης στην προ της κηρύξεώς του υφισταμένης πολιτικοκοινωνικής καταστάσεως (status quo) στην Ευρώπη και κατ’ επέκταση σε όλο τον Κόσμο. Έδωσε τέλος στις δραστηριότητες και κατ’ ουσία κατήργησε την ύπαρξη των πανίσχυρων τεσσάρων αυτοκρατοριών (Αυστριακής, Γερμανικής, Οθωμανικής,

Ρωσικής) ενώ σημαντικά αποδυνάμωσε την Αγγλία και Γαλλία. Οι Ευρωπαϊκές Δυνάμεις άρχισαν σταδιακά να εγκαταλείπουν τις παραδοσιακές αντιλήψεις κυριαρχίας τις καθιερωμένες με τη Συνθήκη της Βεσφαλίας (1648). Η Τουρκία, με νέες, αναθεωρητικές απόψεις και δογματικούς μεγαλοϊδεατισμούς, με δυναμικούς αδίστακτους οραματιστές και διορατικούς ηγέτες (Κεμάλ Ατατούρκ, Ισμέτ Ινονού, Τουργκούτ Οζάλ, Αχμέτ Νταβούτογλου, Ταγίπ Ερντογάν), οδηγήθηκε σε μία κατάσταση εθνικιστικής εσωστρέφειας και ένα κατ' επίφαση εξευρωπαϊσμό, επιδοθείσα σε μία ανηλεή, βάρβαρη προσπάθεια εξαφανίσεως των εθνοτικών μειονοτήτων εντός των συνόρων της (και όχι μόνον), με απάνθρωπες βιαιότητες στα όρια γενοκτονίας – εθνοκάθαρσης. (Αρμένιοι, Έλληνες Μ. Ασίας - Πόντου, Κούρδοι).

Ο Β' Π.Π. (1939-1945) και ο συνακόλουθος αυτού Ψυχρός Πόλεμος (1945-1991) αποδυνάμωσαν την Ευρώπη και δημιούργησαν μια Νέα Τάξη Πραγμάτων. Κύρια χαρακτηριστικά της, ο "διαγκωνισμός" των δύο ισχυρών (Η.Π.Α., Ρωσία) για την κάλυψη του γεωπολιτικού κενού που άφησαν οι εξαιρετικά απογυμνωμένες πληθυσμιακά και οικονομικά εμπόλεμες Χώρες της Ευρώπης. Οργανισμοί (Ο.Η.Ε., ΝΑΤΟ, ΣΥΜΦΩΝΟ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ), δημιουργήθηκαν υπό την πίεση ενός Κόσμου ρημαγμένου, εξαθλιωμένου και καταρρακωμένου, υλικά, πνευματικά και ψυχικά, από το βάρος των αναμνήσεων και των συνεπειών των φρικιαστικών πεπραγμένων του πολέμου. Ευαγγελίσθηκαν οι Οργανισμοί αυτοί, αλλαγές στην φιλοσοφία των παραδοσιακών αντιλήψεων περί κυριαρχίας και ειρηνικής συμβίωσης των Λαών, με συνθήματα του τύπου «ποτέ πια», «αφορίζοντας» την πιθανότητα ενός νέου τρίτου πολέμου. Όμως δεν ικανοποίησαν τις προσδοκίες των Λαών..... Μπορεί - ευτυχώς - να μην έφτασε ακόμη ο Γ' Π.Π. όμως πλήθος τοπικών πολέμων ξεσπούν κάθε τόσο και θα εξακολουθήσουν – δυστυχώς - να διεξάγονται στο μέλλον! Πολέμων ουχί παγκοσμίων, ουδόλως όμως υστερούντων σε κτηνώδη βία και απανθρωπία. Πόλεμοι επί πολέμων, με διάφορες αφορμές, αλλά στην ουσία με την ίδια πάντα αιτία, την εδαφική και οικονομική κυριαρχία. Διαχρονικός ο Θουκυδίδης, «πλεονεξία, δίψα για εξουσία και επικράτηση» τα βαθύτερα αίτια της παθολογίας του πολέμου. Η Τουρκία με την διαχρονική συμπεριφορά της έχει πείσει την διεθνή κοινότητα ότι στη διαχείριση των διακρατικών σχέσεων δεν είναι δεδομένη, αλλά με θράσος και πείσμα διαπραγματεύεται τις εθνικές της θέσεις και τα συμφέροντα. Μακριά από κάθε αρχή ηθικής, η ομολογουμένως αποτελεσματική διπλωματία της, βασιζόμενη στον κυνικό ρεαλισμό και την εκμετάλλευση των ευκαιριών, ακολουθεί την τακτική «και με τον χωροφύλαξ και με τον αστυφύλαξ». Κατά την διάρκεια του Β' Π.Π. υπέγραψε τον Οκτ. 1939 "Σύμφωνο Αμοιβαίας Βοηθείας" με την Αγγλία και Γαλλία. Έμεινε όμως ουδέτερη, διαπραγματευόμενη και με τις δύο πλευρές την έξοδό της στον πόλεμο, έναντι εδαφικών ανταλλαγμάτων εις βάρος της Ελλάδος και όχι μόνον. Τον Φεβ. 1945 κήρυξε τον πόλεμο κατά της ήδη ηττημένης Γερμανίας. Η στάση της αυτή, κατά την διάρκεια του Β' Π.Π. υπήρξε τόσο προκλητικά ανέντιμη και ληστρικά επικερδής, ώστε δικαίως της αποδόθηκε το "Νόμπελ" διεθνούς αναξιοπιστίας και ανήθικης επιδεξιότητας. Ο χαρακτηρισμός - "τίτλος", «Ο Επιτήδειος Ουδέτερος», θα την ακολουθεί πάντα, ανεξίτηλος στην ιστορία της. Όμως, όμως σε ένα κόσμο απάνθρωπου κυνισμού, αβάστακτης υποκρισίας και θηριώδους απληστίας, σε μία διεθνή κοινότητα κατ' επίφαση δικαίου, όπου η Δικαιοσύνη χάνει την ιερή έννοιά της και με νομικίστικα τεχνάσματα και παραμορφωτικές ερμηνείες των ισχυρών, κατάπατά βάνουσα και θυσιάζει αδίστακτα τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των αδυνάτων. Σ' αυτό τον Κόσμο ο «Επιτήδειος Ουδέτερος» έπαυσε σχεδόν να αποτελεί μομφή, άλλαξε νόημα,

ώστε να θεωρείται “καπατσοσύνη”. Με έξυπνη διπλωματία και θράσος, η Τουρκία εκμεταλλευομένη την σύγκρουση συμφερόντων των νικητριών Μεγάλων Δυνάμεων στην διανομή των κερδών της μεγάλης νίκης, κατάφερε να σταθεί στην πλευρά των νικητών και να κερδίσει ωφέληματα εξόχως δυσανάλογα προς την προσφορά της, αφού ουσιαστικά δεν πολέμησε. Έλαβε εξαιρετικά υψηλή οικονομική βοήθεια από τις Η.Π.Α. δια του σχεδίου Μάρσαλ, έγινε μέλος του ΝΑΤΟ, ευνοήθηκε γεωπολιτικά με την ρύθμιση των συνόρων, ανασυγκρότησε τις ένοπλες δυνάμεις της. Τα αρπακτικά ένστικτα των νομάδων του παρελθόντος αφυπνίστηκαν και το όραμα ανασύστασης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έγινε η μεθοδευμένη στόχευση της Τουρκίας. Με προπαγάνδα, προκλήσεις, επιμελώς σχεδιασμένες ενέργειες, με υπομονή και επιμονή, προωθεί τα σχέδιά της εις βάρος των γειτόνων της και ιδιαίτερα της Ελλάδος, ανεξαρτήτως συμμαχιών, διεθνούς δικαίου και συμβάσεων, αδιάφορη σε καθιερωμένες συμπεριφορές διπλωματικής δεοντολογίας.

Τα τελευταία χρόνια οι σχέσεις μας με την Τουρκία παρουσιάζουν μια ραγδαία επιδείνωση. Σχεδιάζοντας σε βάθος την στρατηγική πραγματοποίησης του οράματος της νέας Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, «της γαλάζιας πατρίδας», εκτιμά ότι το σημαντικότερο εμπόδιο στην υλοποίηση των υπερφίαλων επιδιώξεών της, είναι η Ελλάς προς την οποία κλιμακώνει έμπρακτα, με αυξανόμενους ρυθμούς, τις καθημερινές προκλήσεις (casus belli, απειλητικές δηλώσεις, μαζικές και παρατεταμένες σε διάρκεια και βάθος παραβιάσεις του εθνικού μας εναερίου και θαλασσίου χώρου, μετανάστες, έρευνα και γεωτρήσεις στην Κυπριακή ΑΟΖ.) Οι προκλήσεις αυτές εκτιμάται ότι θα αυξάνονται συνεχώς διότι η Τουρκία προκειμένου να εξασφαλίσει διεθνή νομιμοποίηση την οποία βεβαίως στερείται, θα προσπαθήσει, αυξάνοντας αφόρητα την προκλητικότητά της, να εξαναγκάσει και να παρασύρει την Ελλάδα σε ανάφλεξη ενός θερμού επεισοδίου που θα την εκθέσει στην διεθνή κοινότητα, «ως αρξαμένη πρώτη χειρών αδίκων». Η αναθεωρητική, περιφερειακή επεκτατική πολιτική ανασύστασης του νέο-οθωμανικού κράτους, λεπτομερώς αναλύεται στο σύγγραμμα «Το Στρατηγικό Βάθος» του πολιτικού επιστήμονα, καθηγητού διεθνών σχέσεων και υπουργού εξωτερικών (2009) Αχμέτ Νταβούτογλου. Στο βιβλίο που λειτουργεί οιονεί εγχειρίδιον Τουρκικής εξωτ. πολιτικής, η επέκταση σε βάρος της Ελλάδος είναι δεδομένη· σταδιακά και αναίμακτα οι Τουρκικές επιδιώξεις προωθούνται: Συμφωνία Ζυρίχης – Λονδίνου (1957), “Προγκρόμ” στη Κωνσταντινούπολη (1955), Κύπρος (1974), Ίμια (1996), Γκρίζες Ζώνες, Γαλάζιες Πατρίδες, Θράκη, Ίμβρος, Εναέριος Χώρος, Θαλάσσια Σύνορα, Έρευνα και Διάσωση, Ανασφάλεια στα νησιά μας, Αγγελίες Navtex, Μεταναστευτικό, ΑΟΖ ,..... είναι τομείς προωθήσεως τουρκικών συμφερόντων εις βάρος της Ελλάδος. Μιας Ελλάδος που ασχολείται με την “ κόμμωση της τρελής, ενώ το χωριό καίγεται”⁽¹⁾ αφήνοντας την αντιμετώπιση της πυρκαγιάς σε συμμάχους συγκυριακής σύμπτωσης γεωπολιτικών και οικονομικών συμφερόντων και σε αναξιόπιστους κακούς γείτονες επικίνδυνης λυκοφιλίας. Ενώ θα έπρεπε προ πολλού να έχει σημάνει **ΣΥΝΑΓΕΡΜΟ** Εθνικής Ενότητας και Πολιτικής Συναίνεσης για την με κάθε θυσία διασφάλιση της ανεξαρτησίας και ακεραιότητάς της.

Κατευνασμοί, συμβιβασμοί για ΜΟΕ (Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης), αβάσιμες υποσχέσεις τρίτων δυνάμεων, συνιστούν επικίνδυνη ανευθυνότητα μιας βολικής δικαιολογίας αδρά-

νειας που αγκυλώνει την νεοελληνική σκέψη στο “νιρβάνα” του επιμερισμού της φιλοσοφίας του «ούπω καιρός ...» (υπάρχει ακόμη καιρός ...)⁽²⁾

Βασικοί παράγοντες και ουσιαστικοί συντελεστές της Πολιτικής και της Στρατηγικής μας, η διαχρονική Ιστορική Εμπειρία, η Λαϊκή Σοφία:

- «si vis pacem, para bellum» (αν θέλεις ειρήνη, προετοιμάσου για πόλεμο). (Λατινική παροιμία)
- «Οι καλοί φράχτες κάνουν τους καλούς γείτονες». (Αγγλική παροιμία).

ΜΕ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Δοξάκης Ιωάννης - Υποστράτηγος ε.α.

Υ.Γ.

(1) «Το χωριό καίγεται και η τρελή χτενίζεται». Λαϊκή παράφραση της ρήσεως του Θουκυδίδη «των οικιών ημών εμπιπραμένων ημείς άδομεν».

(2) «ούπω καιρός, ουκέτι καιρός». (Υπάρχει ακόμη καιρός, δεν υπάρχει πλέον καιρός). Θαλής ο Μιλήσιος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ο Επιτήδειος Ουδέτερος (Frank G. Weber, Καθηγητής Πανεπιστημίου Τεμπλ, Η.Π.Α.)
2. Μία Νέα Εξωτερική Πολιτική για την Ελλάδα (Βασίλειος Μαρκεζίνης, διδάκτωρ Νομικής)
3. Οι Οθωμανοί στην Ευρώπη (Paul Coles. Έκδοση ΔΕΚ/ΓΕΣ)
4. Στρατηγικό Βάθος. Η Διεθνής Θέση της Τουρκίας (Αχμέτ Νταβούτογλου, καθηγητής διεθνών σχέσεων)
5. Ιστορικά / Ελευθεροτυπία
6. Βικιπαίδεια